

Průzkum prognóz makroekonomického vývoje ČR

MF ČR provádí dvakrát ročně průzkum (tzv. Kolokvium), jehož cílem je zjistit názor relevantních institucí na budoucí vývoj české ekonomiky a vyhodnotit základní tendence, s nimiž zúčastněné instituce ve svých předpovědích počítají. Výsledky jubilejního 40. Kolokvia, které se konalo v prosinci 2015, vycházejí z předpovědí 20 institucí (MF ČR, MPO, MPSV, ČNB, Citibank, CYRRUS, Česká spořitelna, ČSOB, Deloitte, Generali Investments CEE, Institut ekonomických studií FSV UK, ING Bank, J&T Banka, Komerční banka, Liberální institut + Národohospodářská fakulta VŠE, Next Finance, Raiffeisenbank, Svaz českých a moravských výrobních družstev, Svaz průmyslu a dopravy ČR, UniCredit Bank). Pro větší reprezentativnost průzkumu k nim byly přiřazeny prognózy EK (European Economic Forecast z listopadu 2015), MMF (World Economic Outlook z října 2015) a OECD (Economic Outlook z listopadu 2015).

Základní tendence vývoje v letech 2015–2018, s nimiž MF ČR počítá v aktuální Makroekonomické predikci (říjen 2015), jsou s prognózami ostatních institucí konzistentní. U předpovědí pro roky 2017 a 2018, které jsou chápány jako indikativní výhled, je srovnání komplikováno skutečností, že prognózy zúčastněných institucí v řadě případů toto období nepokrývají (celé období 2015–2018 pokrývají, alespoň u některých ukazatelů, předpovědi 14 institucí). Shrnutí základních ukazatelů a aktuální predikci MF ČR uvádí tabulky 1 a 2.

Hlavní tendence makroekonomického vývoje v letech 2015 a 2016 lze shrnout takto:

- Ekonomický růst v roce 2015 je podporován řadou jednorázových faktorů (čerpání prostředků z fondů EU z programového období 2007–2013, fiskální stimulace, pozitivní nabídkový šok v podobě výrazného meziročního propadu ceny ropy, statistický efekt mimořádně silného růstu HDP v 1. čtvrtletí 2015), díky nimž pro letošní rok respondenti v průměru očekávají růst reálného HDP o 4,4 % (nejrychlejší růst od roku 2007). Pro rok 2016 pak instituce s ohledem na odeznění těchto jednorázových faktorů v průměru počítají se zpomalením růstu na 2,5 %. V obou letech by měl být růst ekonomiky tažen domácí poptávkou, a to jak výdaji na konečnou spotřebu, tak investicemi do fixního kapitálu. Zanedbatelný příspěvek čistých vývozů k růstu HDP odráží nejen očekávaný slabý růst v eurozóně (stěžejní obchodní partner ČR), ale též vyšší dovozy v důsledku relativně solidního růstu domácí poptávky.
- Rok 2015 by se měl, obdobně jako předchozí rok, vyznačovat velmi nízkou inflací, a to především kvůli výrazně protiinflačnímu působení ceny ropy. Průměrná míra inflace by tak podle průměru prognóz zúčastněných institucí letos mohla dosáhnout 0,4 %, v roce 2016 by se růst spotřebitelských cen mohl zrychlit na 1,4 %.
- Situace na trhu práce by se díky růstu ekonomiky měla zlepšovat. Instituce v průměru počítají s růstem zaměstnanosti o 1,4 % v roce 2015 a o 0,7 % v roce 2016, zatímco míra nezaměstnanosti by měla pozvolna klesat – letos by v průměru za celý rok měla dosáhnout 5,1 %, v roce 2016 pak 4,8 %.
- Instituce v průměru očekávají, že objem mezd a platů v roce 2015 i 2016 vzroste přibližně o 4 %. Tempo růstu mezd a platů by tak oproti roku 2014 bylo více než dvojnásobné.
- Pro roky 2015 i 2016 respondenti v průměru počítají s přebytkem běžného účtu platební bilance ve výši přibližně 1 % HDP. Na saldo běžného účtu bude příznivě působit nízká cena ropy.

Tabulka 1: Výsledky šetření na léta 2015 a 2016

		2015				2016			
		min.	průměr	max.	MF ČR	min.	průměr	max.	MF ČR
<i>Předpoklady</i>									
HDP zemí EA12	reálný růst v %	1,4	1,5	1,8	1,4	1,2	1,7	2,0	1,6
Cena ropy Brent	USD/barel	45	53	57	54	45	54	60	59
3M PRIBOR	průměr v %	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,3
Výnos do spl. 10R st. dluhopisů	průměr v %	0,4	0,7	0,8	0,7	0,6	1,0	2,1	1,2
Měnový kurz CZK/EUR		27,0	27,2	27,4	27,3	26,3	26,9	27,2	27,1
Měnový kurz USD/EUR		1,08	1,11	1,12	1,11	0,90	1,05	1,13	1,10
<i>Hlavní indikátory</i>									
Hrubý domácí produkt	reálný růst v %	3,9	4,4	4,7	4,5	1,9	2,5	3,0	2,7
Příspěvek změny zásob	p.b.	0,4	0,8	1,7	0,7	-1,0	-0,1	0,5	0,0
Příspěvek zahr. obchodu	p.b.	-0,5	-0,2	0,0	-0,2	-0,6	0,1	0,5	0,3
Spotřeba domácností	reálný růst v %	2,8	3,1	3,3	2,9	2,0	2,8	4,0	2,5
Spotřeba vlády	reálný růst v %	2,1	2,8	4,5	2,2	1,0	2,1	4,2	2,0
Tvorba hrubého fixního kapitálu	reálný růst v %	5,8	7,4	11,7	8,2	-0,3	2,8	4,7	2,9
Deflátor HDP	růst v %	0,5	0,9	1,6	0,7	0,9	1,5	2,4	0,9
Průměrná míra inflace	v %	0,1	0,4	0,6	0,4	1,0	1,4	1,7	1,1
Zaměstnanost (VŠPS)	růst v %	1,0	1,4	2,3	1,3	0,2	0,7	1,0	0,3
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	v %	4,9	5,1	5,3	5,2	4,4	4,8	5,3	4,9
Objem mezd a platů	nom. růst v %	3,0	4,0	4,5	4,2	3,5	4,3	6,4	4,3
Saldo běžného účtu platební bilance	v % HDP	0,7	1,3	1,9	0,7	-0,1	0,9	1,8	0,2

Pramen: Respondenti průzkumu, propočty MF ČR

Tabulka 2: Výsledky šetření na léta 2017 a 2018

		2017				2018			
		min.	průměr	max.	MF ČR	min.	průměr	max.	MF ČR
<i>Předpoklady</i>									
HDP zemí EA12	reálný růst v %	1,5	1,8	2,3	2,0	1,3	1,7	2,1	2,1
Cena ropy Brent	USD/barel	50	60	70	68	58	66	80	72
3M PRIBOR	průměr v %	0,3	0,6	1,2	0,6	0,5	1,1	2,5	0,9
Výnos do spl. 10R st. dluhopisů	průměr v %	0,8	1,6	2,8	1,5	0,8	2,0	3,5	1,8
Měnový kurz CZK/EUR		25,4	26,4	27,1	26,8	24,6	25,6	26,5	26,2
Měnový kurz USD/EUR		0,90	1,08	1,21	1,10	0,96	1,13	1,33	1,10
<i>Hlavní indikátory</i>									
Hrubý domácí produkt	reálný růst v %	1,3	2,6	3,0	2,4	2,2	2,6	3,1	2,4
Příspěvek změny zásob	p.b.	-0,4	0,0	0,6	-0,1	-0,1	0,1	0,5	0,0
Příspěvek zahr. obchodu	p.b.	-0,3	0,0	0,2	0,2	-0,1	0,2	0,8	0,2
Spotřeba domácností	reálný růst v %	1,8	2,7	4,0	2,3	1,2	2,5	3,7	2,3
Spotřeba vlády	reálný růst v %	1,0	1,8	3,2	1,5	0,5	1,2	1,7	1,3
Tvorba hrubého fixního kapitálu	reálný růst v %	-0,8	3,0	4,8	3,4	1,3	3,5	4,9	3,2
Deflátor HDP	růst v %	0,9	1,6	2,2	1,4	1,4	1,9	2,3	1,6
Průměrná míra inflace	v %	1,2	2,0	2,2	1,9	1,4	1,9	2,2	1,9
Zaměstnanost	růst v %	-0,8	0,3	1,0	0,1	-0,3	0,3	1,0	0,1
Míra nezaměstnanosti VŠPS	v %	4,0	4,7	5,4	4,8	4,0	4,7	5,5	4,7
Objem mezd a platů	nom. růst v %	3,2	4,1	5,7	4,3	2,5	3,7	4,3	4,3
Saldo běžného účtu platební bilance	v % HDP	-1,5	0,4	1,9	-0,2	-2,2	0,0	2,1	-0,3

Pramen: Respondenti průzkumu, propočty MF ČR

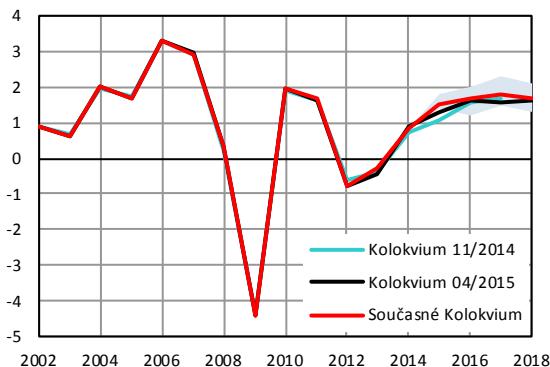
Přehled ukazatelů

Grafické znázornění minulého a předpokládaného vývoje jednotlivých ukazatelů zachycují grafy 1–18. Pro porovnání jsou zahrnuty i konsensuální předpovědi dvou předchozích Kolokvií. Krajní prognózy ukazatelů (sloupce min. a max. v tabulkách 1 a 2) tvoří hranice zvýrazněné oblasti.

Graf 1: Hrubý domácí produkt zemí EA12

reálný růst v %

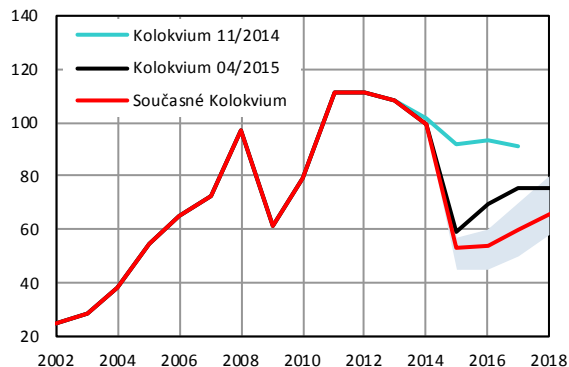
Pokračování pozvolného růstu v EA12

Graf 2: Cena ropy Brent

v USD/barel

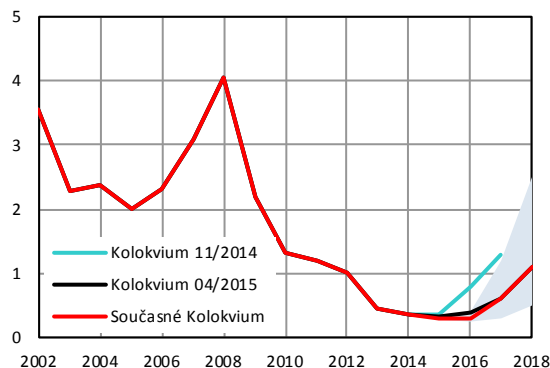
Další výrazná revize predikcí směrem dolů

Graf 3: 3M PRIBOR

průměr v %

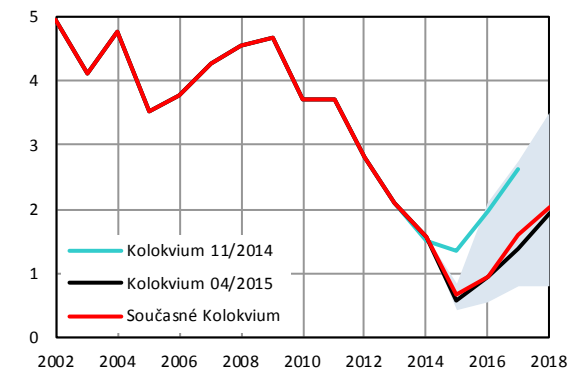
Výraznější růst krátkodobých sazeb až v roce 2018

Graf 4: Výnos do splatnosti 10R st. dluhopisů

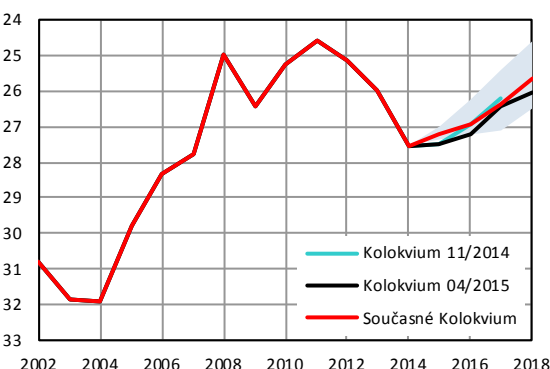
průměr v %

Velmi nízké výnosy českých státních dluhopisů v celém horizontu

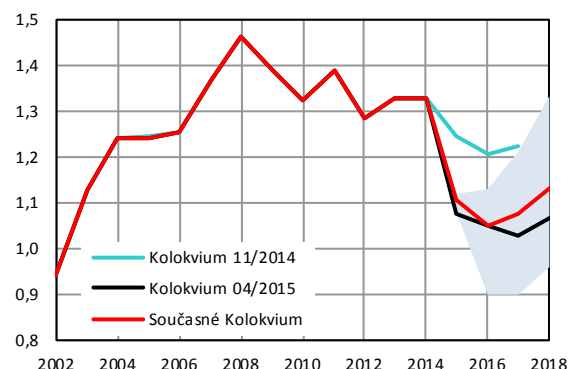
Graf 5: Měnový kurz CZK/EUR

Posílení koruny pod 27 korun za euro již v roce 2016

Graf 6: Měnový kurz USD/EUR

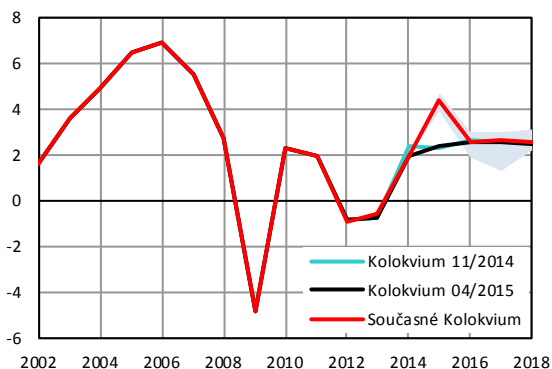
Měnový kurz okolo 1,1 USD/EUR, budoucí vývoj ale značně nejistý

Graf 7: Hrubý domácí produkt

reálný růst v %

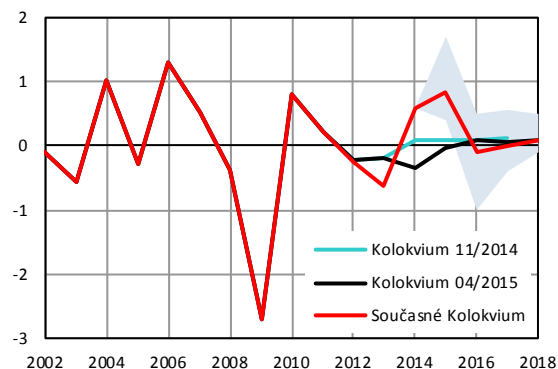
Mimořádně silný růst HDP v roce 2015, poté růst okolo 2,5 %

Graf 8: Příspěvek změny zásob k růstu HDP

p. b.

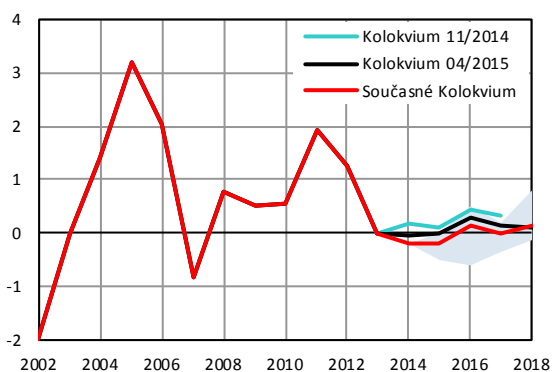
Výrazný vliv změny zásob na růst HDP jen v roce 2015

Graf 9: Příspěvek zahr. obchodu k růstu HDP

p. b.

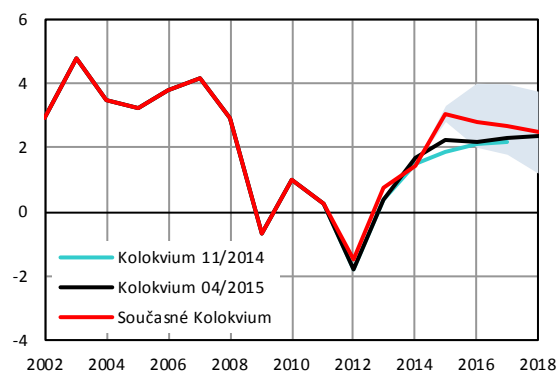
Příspěvek čistých vývozů k růstu HDP zanedbatelný

Graf 10: Spotřeba domácností

reálný růst v %

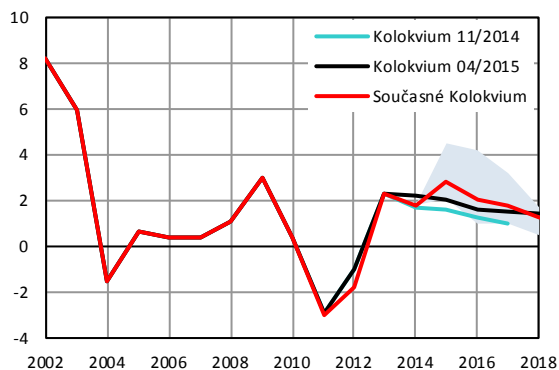
Předikce růstu spotřeby domácností revidovaný směrem vzhůru

Graf 11: Spotřeba vlády

reálný růst v %

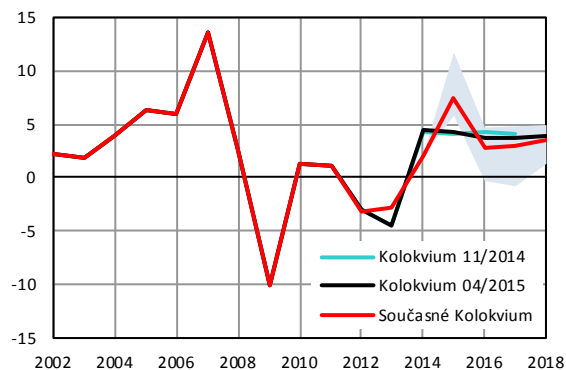
Umírněný růst spotřeby vlády

Graf 12: Tvorba hrubého fixního kapitálu

reálný růst v %

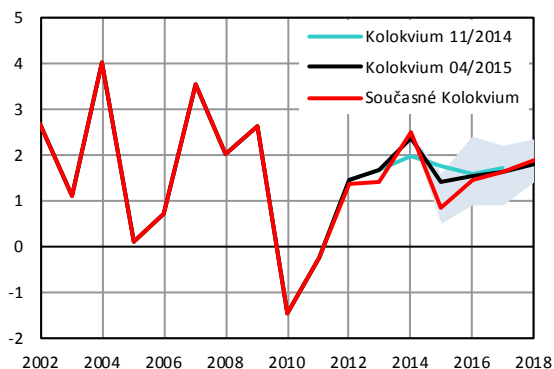
Růst investic v letech 2015 a 2016 ovlivněn čerpáním z fondů EU

Graf 13: Deflátor HDP

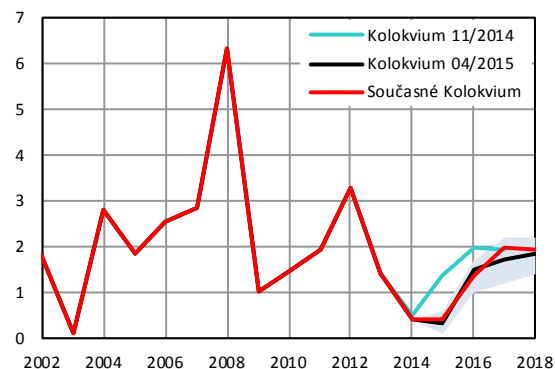
růst v %

Růst deflátoru HDP pod 2 %

Graf 14: Průměrná míra inflace

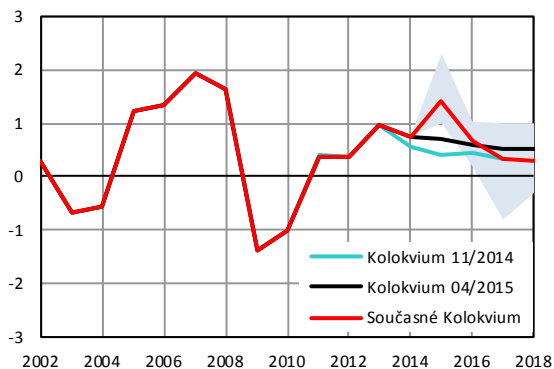
v %

Inflace velmi nízká, zejména pak v roce 2015

Graf 15: Zaměstnanost (VŠPS)

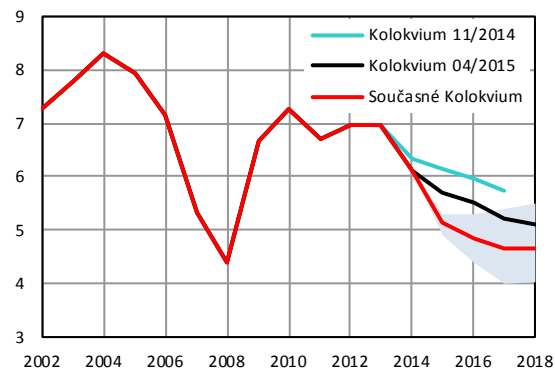
růst v %

Růst zaměstnanosti v celém horizontu prognóz

Graf 16: Míra nezaměstnanosti (VŠPS)

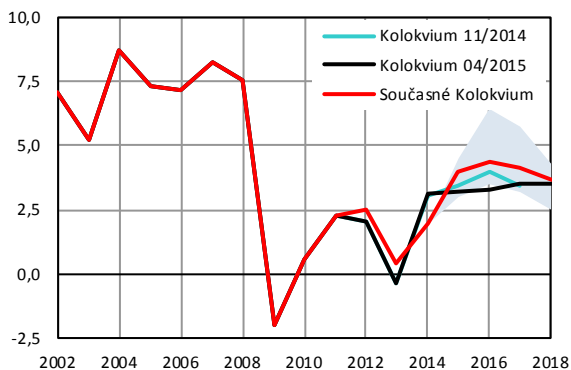
v %

Další revize predikcí směrem dolů

Graf 17: Mzdy a platy (domácí koncept)

nominální růst v %

Tempo růstu objemu mezd a platů okolo 4 %

Graf 18: Běžný účet platební bilance

v % HDP

Postupný pokles přebytku na běžném účtu platební bilance

